

LUOMUKERUUALUEET SUOMESSA MAHDOLLISUUKSIA KOKEMUKSIA

22.11.2017

Eija Vuorela

Youngfour Oy

Luomusertifiointilla lisäarvoa selvitys

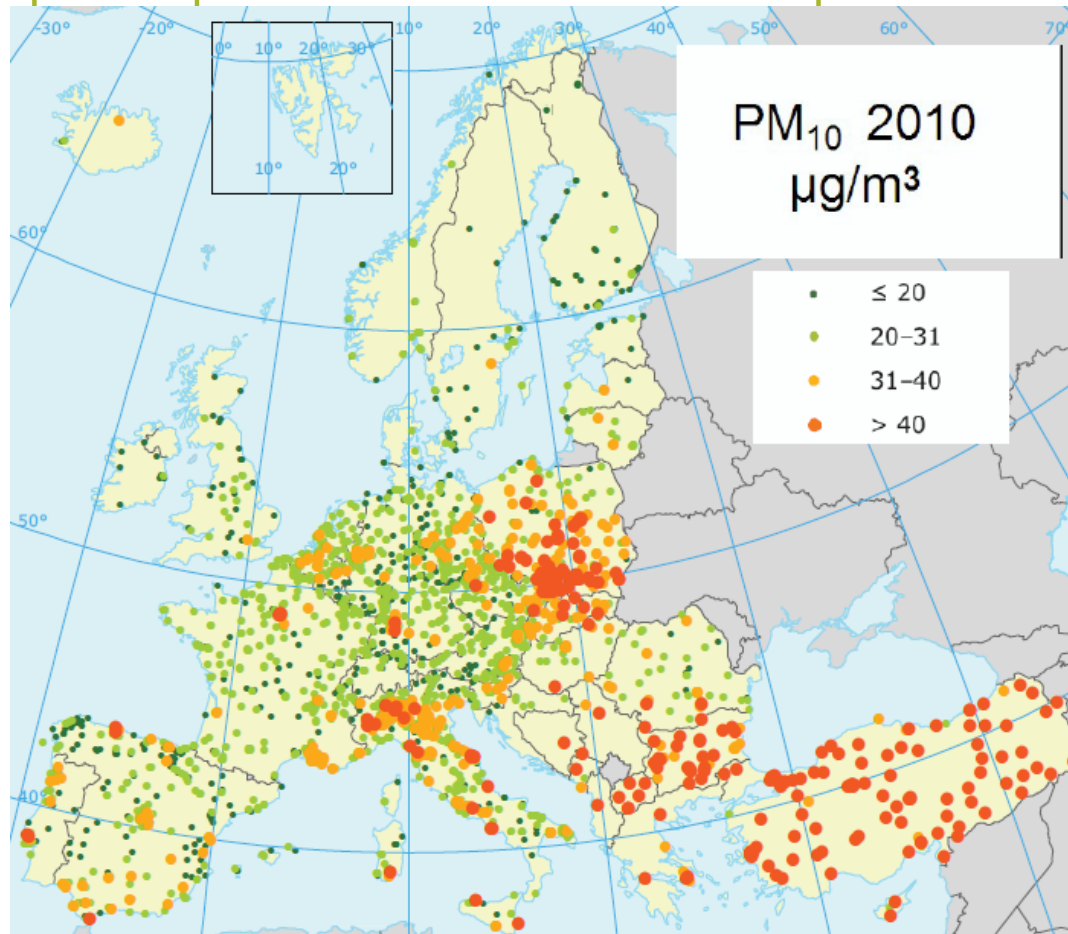
Luomuselvityspalvelut

Suomen vahvuudet käyttöön –luomusti 😊

- Suomessa on maailman suurin luomukeruualue pinta-ala, n.12milj.ha (2016/Evira) ja kasvupotentiaalia on runsaasti...
- Suomen metsä-, kitu- ja joutomaista n.97-99%(alueesta riippuen) on luomukelpoista
- Suomen maapinta-alasta 87% on luomukelpoista, nyt sertifioituna n. 40% maapinta-alasta!
- Suomalainen hyvin organisoitunut metsätalousjärjestelmä tallentaa ja tuottaa tietoa metsissä tapahtuvasta toimista – luomujärjestelmä voi hyödyntää suoraan tätä tietoa
- Metsäsektori on tärkein yhteistyötaho laajojen luomukeruualueiden perustamisessa ja ylläpidossa

Story about purity, wilderness and cold, clean and special nature

- Atmospheric particulate matter in Europe

Luomuluonnontuotteilla lisäarvoa

- Luomutuote markkinat kasvavat, +15% kasvu Suomessa v 2017 (ProLuomu)
- Luomuluonnontuotteiden saatavuutta eri alueilla halutaan parantaa, isot marja- alan toimijat sekä pienemmät paikallisesti toimivat jalostusyrietykset
- Luonnosta hyvinvointia teema on helppo yhdistää luomukeruuotteisiin, raaka- aineet ovat tutkittujen terveysvaikutusten (erityisesti marjat) lisäksi villiä ja luomua, luonnon omaa luomusuperfoodia
- Luomuluonnonkasvien kysyntä lisääntyy, monipuolinen jalostustoiminta nousussa
 - Elintarvikejalostus
 - Tuoremyynti, esim. tuoremarjabaarit, tuoreet villiyrtit
 - Luonnonkosmetiikka
 - Ravintolisät
 - Kysyntää myös suurtalous ja ravintolasektorilla

Luomusertifioinnilla lisäarvoa selvityksen työskentely, tavoitteet ja pääteemat

- Päätaavoite:

Luomukeruualueiden maantieteellisen peittävyden lisääminen Suomessa

- Teema 1.

Luomuohjeistuksen ja –lainsäädännön näkökulmat keruutuotteisiin liittyen

- Teema 2.

Metsätoimintaympäristön erityispiirteet luomutoimintaan liittyen

- Teema 3.

Luomukelpoisuuden todentaminen uusia alueita perustettaessa

Lisäksi:

Luomukeruualueesertifikaatin uusien hyödyntämistapojen edistäminen

Viestinnällinen toiminta

LUOMU – VALVOTTU TUOTANTOTAPA

Luomervalvonta –toimijoiden roolit

- Luomujärjestelmän perusteita määrittelee ja säätää EU-lainsäädäntö, myös luomukeruu alueiden sertifiointiin osalta, (Neuvoston asetus EY N:o 834/2007) ja kansainväliset sopimukset.
- Suomessa järjestelmää ohjeistaa ja valvoo Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira)
- Luomukeruualueiden perustamista ja selvitystoimintaa valvoo kunkin alueen ELY -keskuksen luomervalvontaviranomainen
- Syötävien luomukeruuotteiden kauppaa, tuotevalmistusta ja markkinointia valvoo Evira

Perusteita...

- Luonnontuotteet eivät ole automaattisesti luomua
- Luomuksi luonnontuotteita saa nimittää vain silloin, kun ne on poimittu tarkastetuilta ja valvontaan liitetyiltä luomukeruualueilta.
- Luomukeruuotteiden ostajat ja luomukeruualueet tarkastetaan vuosittain.
- Luomupoimija antaa kirjallinen sitoumuksen, jossa sitoutuu noudattamaan luomupoimintaehtoja. Sitoumuksen pyytää se ostoyritys jolle poimija toimittaa luomuluonnontuotteita
- Ostaja kirjaa raaka-aineen alkuperän ostopäiväkirjaan (indeksinumero luomukeruualuekartasta) – alkuperätieto ja jäljitettävyys kiinnostaa

Laajat luomualueet – perustamisen edellytyksiä

- Laajojen alueiden selvitystyö käynnistyy alueen yrityskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta – tehdään kartoitus kysynnästä
- Tarpeet voivat liittyä luomuluonnontuotteiden elintarvike- ja kosmetiikkakäyttöön, nousussa matkailunäkökulma ja ei syötävät
- Vahva perustamistarve tiedossa -> selvittäjä toimija kokoaa metsäalan toimijaverkoston, sovitaan yhteistyöstä ja toimintatavoista
- Toiminta-ajatus rakennetaan pitkäjänteiseksi, osapuolilta edellytetään sitoutuneisuutta, sopimuksellisuutta = hyvää yhteistyötahtoa
- Laajaan alueeseen kuuluva yksityinen metsätila voi hankkia selvittäjältä dokumentin kuulumisestaan luomualueeseen

Luomukelpoisuuden todentaminen

- Luomukeruualueita perustettaessa selvitetään aina onko käytetty luomutuotannossa kiellettyjä kemiallisia lannoitteita tai torjunta-aineita. Kyselyt kohdennetaan laajasti metsätalouden organisaatioille ja eri metsänomistajaryhmille
- Kyselyin hankittuun tietoon lisätään Luonnonvarakeskuksen tuottamaa vuosittaista tutkimustietoa metsissä tapahtuvista toiminnasta
- Luomussa kielletyillä tuotantopanoksilla käsitellyt alueet paikallistetaan ja merkitään ns. luomukeruualue kartoille
- Käsitelty alue on pois luomukäytöstä 3 v. siirtymäajan, jonka jälkeen se palautuu takaisin käyttöön
- Tietosuoja näkökulman huomioiminen karttatuotannossa: yksityismailla toteutetut käsittelyt – ns. yleistystoimenpiteellä alue laajennetaan 1-2 muun metsänomistajan tilan alueella- malli haettu Metsäkeskus yhteistyönä
- Tämä tiedonhankintaprosessi karttojen uusimisineen toteutetaan vuosittain

Selvityksen tulos: Luomupaikkatieto kartalla esitettynä

Karttakuvausmalli, johon toimija selvittää luomukelpoisuustiedot maanomistajilta, heidän edustajiltaan ja viranomaistahoilta. Kartan mittakaava sovitetaan ei luomukelpoisten alueiden määrään perusteella

Linkkejä luomuvalvontalomakkeisiin

- Hakemus luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään liittymiseksi (Luomuvalvontalomake 1) :

https://www.evira.fi/globalassets/yhteiset/luomu/luomun-lomakkeet/ilmoitus-valvontaan-liittamiseksi_16_fi.pdf

- Hakemus luonnonvaraisten kasvien keruualueen liittämiseksi luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään (Täydennyslomake 1 c):

https://www.evira.fi/globalassets/yhteiset/luomu/luomun-lomakkeet/ilmoitus-valvontaan_keruu_16_fi.pdf

- Ilmoitus keruutuotannon vuosisuunnitelmasta:

https://www.evira.fi/globalassets/yhteiset/luomu/luomun-lomakkeet/tiedonhaut/82862_luomuvalvontalomake_13_fi.pdf

- Siirtymäajan lyhentäminen (Luomuvalvontalomake 9):

https://www.evira.fi/globalassets/yhteiset/luomu/luomun-lomakkeet/hakemus_3_9_rinnakkaisviljely_siirtymavaiheen-lyhentaminen.pdf

KIITOS
MIELENKINNOSTA 😊

Lisätietoja aiheesta;

Eija Vuorela

eija.vuorela@4h.fi

+358 40 7151820

Twitter: @eijavuorela